

**ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ ΗΜΕΡΗΣΙΩΝ ΚΑΙ ΕΣΠΕΡΙΝΩΝ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΩΝ ΛΥΚΕΙΩΝ
(ΟΜΑΔΑ Α) ΚΑΙ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑΣ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΩΝ ΛΥΚΕΙΩΝ (ΟΜΑΔΑ Β)**

ΣΑΒΒΑΤΟ 9 ΙΟΥΝΙΟΥ 2018

ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑ: ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΑ Ι

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ: ΟΜΑΔΑ ΚΑΘΗΓΗΤΩΝ ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΩΝ ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΡΙΟΥ «ΕΞΕΛΙΞΗ»

ΘΕΜΑ Α

A1.

- α. Θεωρία σχολικού βιβλίου σελ.65
- β. Θεωρία σχολικού βιβλίου σελ.65
- γ. Θεωρία σχολικού βιβλίου σελ.65

A2. Θεωρία σχολικού βιβλίου σελ.22

A3.

α	β	γ	δ	ε
Σ	Λ	Λ	Σ	Λ

ΘΕΜΑ Β

Οι αριθμοί είναι $14, 12, 18, 4a-1, 16$

B1. Αν οι παρατηρήσεις ήταν διατεταγμένες σε αύξουσα σειρά, αφού $v=5$, θα ήταν $\delta=t_3=15$. Όμως, η τιμή 15 δεν είναι ανάμεσα στις δοσμένες, επομένως προκύπτει ότι $4a-1=15$, από όπου έχουμε:
 $4a-1=15 \Leftrightarrow 4a=16 \Leftrightarrow a=4$.

B2. Για $a=4$, οι παρατηρήσεις διατεταγμένες σε αύξουσα σειρά είναι:
12, 14, 15, 16, 18.

$$\text{Η μέση τιμή αυτών είναι } \bar{x} = \frac{\sum_{i=1}^v t_i}{v} = \frac{12+14+15+16+18}{5} = \frac{75}{5} = 15$$

και για τη διακύμανση έχουμε:

$$s^2 = \frac{\sum_{i=1}^v (t_i - \bar{x})^2}{v} = \frac{(12-15)^2 + (14-15)^2 + (15-15)^2 + (16-15)^2 + (18-15)^2}{5}$$

$$s^2 = \frac{(-3)^2 + (-1)^2 + (0)^2 + (1)^2 + (3)^2}{5} = \frac{9+1+0+1+9}{5} = \frac{20}{5} = 4$$

Επομένως, η ζητούμενη διακύμανση είναι $s^2=4$.

B3. Για να εξετάσουμε το δείγμα ως προς την ομοιογένεια, χρειαζόμαστε το συντελεστή μεταβλητότητας CV_x

Είναι

$$s_x = +\sqrt{s^2} = 2$$

$$CV_x = \frac{s_x}{|\bar{x}|} = \frac{2}{15} > \frac{2}{20},$$

Επομένως το δείγμα είναι ανομοιογενές.

B4. Έστω $y_i, i=1, 2, \dots, 5$ οι νέοι αριθμοί.

Τότε θα είναι $y_i = -2x_i + 5, i=1, 2, \dots, 5$, οπότε από βασική εφαρμογή του σχολικού βιβλίου σελ.99, θα είναι

$$\begin{cases} \bar{y} = -2\bar{x} + 5 \\ s_y = |-2|s_x \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} \bar{y} = -2 \cdot 15 + 5 \\ s_y = 2 \cdot 2 \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} \bar{y} = -25 \\ s_y = 4 \end{cases}$$

Ο νέος συντελεστής μεταβολής θα είναι

$$CV_y = \frac{s_y}{|\bar{y}|} = \frac{4}{|-25|} = \frac{4}{25} = \frac{16}{100} = 0,16$$

ΘΕΜΑ Γ

Είναι $f(x) = 2x^3 - 3kx^2 + k, x \in \mathbb{R}, k \in \mathbb{R}$

Γ1. Είναι $A_f = \mathbb{R}$

Αφού η εφαπτομένη της γραφικής παράστασης της συνάρτησης f στο σημείο $M(1, f(1))$ είναι παράλληλη στον άξονα $x'x$, θα ισχύει $\lambda = f'(1) = 0$ (1).

Η f είναι παραγωγίσιμη στο $\mathbb{R}$ ως πολυωνυμική με

$$f'(x) = (2x^3 - 3kx^2 + k)' = 6x^2 - 6kx, \text{ οπότε θα είναι}$$

$$f'(1) = 6 - 6k \quad (2)$$

Από (1), (2) είναι $6 - 6k = 0 \Leftrightarrow k = 1$.

Επομένως θα είναι $f(x) = 2x^3 - 3x^2 + 1$ και $f'(x) = 6x^2 - 6x$

Γ2. Ο ρυθμός μεταβολής της f ως προς x είναι το $f'(x)$.

Ζητάμε το x , ώστε να έχουμε το ελάχιστο της f' .

$$\text{Είναι } f''(x) = (f'(x))' = (6x^2 - 6x)' = 12x - 6$$

$$f''(x) = 0 \Leftrightarrow 12x - 6 = 0 \Leftrightarrow x = \frac{1}{2}$$

Το πρόσημο της f'' δίνει τη μονοτονία της f' και φαίνεται στον παρακάτω πίνακα μεταβολών.

x	$-\infty$	$1/2$	$+\infty$
$f''(x)$	-	○	+
f'	↘	↘	↗

Η f' είναι γνησίως φθίνουσα στο $(-\infty, 1/2]$, και γνησίως αύξουσα στο $[1/2, +\infty)$, επομένως η f' εμφανίζει ολικό ελάχιστο στο $x_0 = \frac{1}{2}$.

Γ3. Έστω $(\varepsilon) y = \lambda x + \beta$ η ζητούμενη εξίσωση εφαπτομένης ευθείας.

Αφού $A(-1, f'(-1))$, τότε θα είναι

$$\lambda = f''(-1) = 12(-1) - 6 = -12 - 6 = -18, \text{ οπότε } (\varepsilon) y = -18x + \beta$$

$$\text{και } f'(-1) = 6(-1)^2 - 6(-1) = 6 + 6 = 12, \text{ οπότε το δοθέν σημείο είναι το } A(-1, 12)$$

Αφού το A είναι σημείο και της ευθείας, οι συντεταγμένες του θα την επαληθεύουν,

$$\text{οπότε θα είναι } 12 = -18(-1) + \beta \Leftrightarrow 12 = 18 + \beta \Leftrightarrow \beta = -6.$$

Τελικά, η ζητούμενη εξίσωση ευθείας είναι η $(\varepsilon) y = -18x - 6$.

ΘΕΜΑ Δ

Είναι $f(x) = \sqrt{x^2 + 4} + 2018$, $x \in \mathbb{R}$

Δ1. Είναι $A_f = \mathbb{R}$

Η f είναι παραγωγίσιμη στο $\mathbb{R}$ με

$$f'(x) = (\sqrt{x^2 + 4} + 2018)' = \frac{1}{2\sqrt{x^2 + 4}} (x^2 + 4)' = \frac{2x}{2\sqrt{x^2 + 4}} = \frac{x}{\sqrt{x^2 + 4}}$$

Δ2. Είναι $f'(x) = 0 \Leftrightarrow \frac{x}{\sqrt{x^2 + 4}} = 0 \Leftrightarrow x = 0$

$$f'(x) > 0 \Leftrightarrow \frac{x}{\sqrt{x^2 + 4}} > 0 \Leftrightarrow \frac{x}{\sqrt{x^2 + 4} > 0} > 0 \Leftrightarrow x > 0$$

Το πρόσημο της f' δίνει τη μονοτονία της f και φαίνεται στον παρακάτω πίνακα μεταβολών.

x	$-\infty$	0	$+\infty$
f'(x)	-	○	+
f	↘		↗

Η f' είναι γνησίως φθίνουσα στο $(-\infty, 0]$, και γνησίως αύξουσα στο $[0, +\infty)$, επομένως η f εμφανίζει ολικό ελάχιστο στο $x_0 = 0$, το $f(0) = \sqrt{0+4} + 2018 = 2 + 2018 = 2020$

Δ3. Ζητώ το $\lim_{x \rightarrow 0} \frac{(x^2 + 4)f'(x) - 2x}{x^2}$

Είναι

$$(x^2 + 4)f'(x) - 2x = (x^2 + 4) \frac{x}{\sqrt{x^2 + 4}} - 2x = (\sqrt{x^2 + 4})^2 \frac{x}{\sqrt{x^2 + 4}} - 2x = \sqrt{x^2 + 4} \cdot x - 2x = (\sqrt{x^2 + 4} - 2)x$$

Επομένως το ζητούμενο όριο είναι το $\lim_{x \rightarrow 0} \frac{(\sqrt{x^2 + 4} - 2)x}{x^2}$

Είναι $\lim_{x \rightarrow 0} x^2 = 0$ και $\lim_{x \rightarrow 0} (\sqrt{x^2 + 4} - 2)x = 0$

Με x «κοντά» στο $x_0 = 0$, έχουμε

$$\begin{aligned} \frac{(\sqrt{x^2 + 4} - 2)x}{x^2} &= \frac{\sqrt{x^2 + 4} - 2}{x} = \frac{(\sqrt{x^2 + 4} - 2)(\sqrt{x^2 + 4} + 2)}{x(\sqrt{x^2 + 4} + 2)} = \frac{(\sqrt{x^2 + 4})^2 - 2^2}{x(\sqrt{x^2 + 4} + 2)} \\ &= \frac{x^2 + 4 - 4}{x(\sqrt{x^2 + 4} + 2)} = \frac{x^2}{x(\sqrt{x^2 + 4} + 2)} = \frac{x}{\sqrt{x^2 + 4} + 2} \end{aligned}$$

Επομένως, $\lim_{x \rightarrow 0} \frac{(x^2 + 4)f'(x) - 2x}{x^2} = \lim_{x \rightarrow 0} \frac{(\sqrt{x^2 + 4} - 2)x}{x^2} = \lim_{x \rightarrow 0} \frac{x}{\sqrt{x^2 + 4} + 2} = 0$